

18 Septiembre, 2023

CULTURA

“Tinc un projecte entre mans...”

L'assessora d'art del president de la Fundació Vila Casas Natàlia Chocarro recorda un quart de segle d'estretes complicitats amb el gran mecenes Antoni Vila Casas, mort dijous passat als 92 anys

Natàlia Chocarro Bosom*

Amb motiu del nomenament del senyor Antoni Vila Casas com a fill adoptiu de Palafrugell, vaig poder parlar en nom de l'equip humà de la seva fundació. Els que segueixen són extractes escrits des del cor que vaig tenir el privilegi de llegir-li. Acabat l'acte, va arribar el millor regal que l'Antoni podia fer-me: amb aquell somriure murri i la veu radiofònica que tan bé sabia timbrar, va demanar-me que li regalés l'escrit. El veritable regal, però, és el que ell va fer-me: compartir 25 anys d'estretes complicitats.

Gener del 1999. 'Illes Medes', escultura en marbre de Marcel Martí. És el primer record que tinc. Asseguda en una sala de la Casa Felip, aclaparada per la bellesa de l'espai i tan nerviosa com emocionada, espero que Antoni Vila Casas em rebí al seu despatx. Tinc amb ell una entrevista de feina i unes ganes immenses de pujar al vaixell de la jove però ambiciosa Fundació Vila Casas. Una institució creada el 1986 que des del 1998 comença a incorporar els àmbits artístic i de patrimoni arquitectònic.

Juliol del 2000. 'Riu Menol', pintura de José María Guerrero Medina. Després de l'aventura fugaça de Ca la Tona, a Pals, la fundació inaugura a Torroella de Montgrí el Palau Solterra, el seu primer tentacle a l'Empordà. I és que dir Vila Casas, ja ho sabeu, és, també, dir Empordà. La condició de fill adoptiu de Palafrugell ens parla i evoca, també, l'amor i la passió que sent per aquesta terra; uns paisatges, suaus, lluminosos i ventejats, que segueix observant amb ulls embadalits. Una perseverança que fa bones les paraules de Pla. “Nosaltres els empordanesos”, escrivia a *El meu país*, “ens solem mirar aquest nostre país amb tant d'afecte, que sempre hem considerat que una de les coses de més bon sentit que es poden fer és venir-s'hi a establir”.

Febrer del 2023. Espais Volart. 'Tarde de encuentro', fotografia de Mayte Vieta. 92 anys. Aquesta és la seva edat biològica, de resonàncies ben olímpiques, que no coincideix, però, amb la del seu esperit, que s'ajusta molt més a la condició adolescent d'algué que és “fill adoptiu”. Si Rusiñol hagués nascut al segle XXI i estigués buscant protagonista per a la seva obra immortal, tingueu per segur que la titularia *L'auca del senyor Antoni*. Encara avui segueix volent fer tots els papers de l'auca. Tots! És vella escola: un senyor de Barcelona, tan elegant com discret; un treballador incansable, infatigable, tan generós com insistent; algué que dona molta importància al compromís, a les formes, al to. Un home de paraula amb qui també poden signar-se, com van fer amb aquell jugador messiànic, contractes en tovallons de paper. Una persona planera, humil, algué que sap què vol dir trepitjar carrer i fer-ho des del primer dia. Una persona amb una vocació i dedicació absolutes a la seva –i també una mica nostra– fundació. Algué a qui, des de la certesa de saber què costen els diners, inverteix i negocia durament.

Setembre del 2015. 'Cares de l'ànima', pintura de Bigas Luna. Tolerància i respecte, altres de les seves virtuts. Respecte cap

Antoni Vila Casas i Natàlia Chocarro, 25 anys trenant complicitats ■ ÀLBUM NATÀLIA CHOCARRO

a aquells que pensen diferent; respecte cap a les accions que altres fan per defensar i fer visibles els seus arguments. Unes idees que, encara que no comparteixi, permeten que s'expressin. Una bona mostra d'això va ser l'exemple que ens va donar el dia de la inauguració de la retrospectiva de Bigas Luna a Can Framis. Amb quina filosofia va assistir al boicot d'uns antisistema.

2013. 'Tribut a Frida Khalo', pintura de Lita Cabellut. A la capacitat de treball voldria afegir la seva capacitat de superació. És un exemple de lluita, de constància, de perseverança. Malauradament, tots dos hem hagut de passar moments difícils i tots dos hem trobat en els braços de la fundació l'escalf i l'harmonia que els nostres cossos necessitaven. Viure situacions complicades no li ha fet, però, perdre el sentit de l'humor. Si no, que ho preguntin a l'escultor Joan Mora. Encara recordo que, el dia que vam visitar-lo al seu taller, Mora ens va explicar que la seva família es dedicava a fer làpides. L'Antoni va aprofitar per deixar encarregada la seva. Per allò que la feina feta no fa destorb!

Febrer del 2023. 'Les menines', pintura d'Agustí Puig. Quan la ciència va pensar en Diògenes per batejar una síndrome, no va tenir en compte que algunes acumulacions podien desviar-se lleugerament de la patologia que estaven descrivint. Ell és el gran col·leccionista català d'art contemporani dels dos darrers segles. Dit així pot sonar molt desmesurat, però, ras i curt, és el que és. Un col·leccionista que gaudeix de l'acte de col·leccionar i que és un pare de totes i cadascuna de les peces, de les quals us en podrà dir el que vulgueu.

Febrer del 2023. 'Riu Menol', pintura de José María Guerrero Medina. Tanta activitat ha fet que el Vila Casas col·leccionista comenci, disculpeu la redundància, a col·leccionar reconeixements. Una altra variable de Diògenes que accepta amb humilitat i agraïment. Gran Creu de l'Orde del Mèrit Civil, Creu de Sant Jordi, Premi Montblanc, Premi del Conca, Medalla d'Or al Mèrit Cultural de Barcelona, Medalla d'Or de la Generalitat...

Acabo amb una de les frases més recurrents del senyor Vila Casas, que quan ressona té rèpliques per tota la fundació: “Tinc un projecte entre mans...” Quan sembla que l'activitat frenètica ens pot donar un respir, tot torna a començar. La seva ment no para mai, no deixa mai d'imaginar noves aventures, noves fites. Però han estat aquestes alenades d'aire les que han fet possible, per exemple, les itineràncies del nostre fons. Una forma de donar recorregut expositiu als artistes i d'apropar l'art al màxim de persones possible. En definitiva, una alenada de vida, d'il·lusió...

A la fundació sabem com i quant li preocupa la continuïtat del projecte, el fet que les seves passes no s'esborrin i que la fundació continuï molts anys més. Voldria aprofitar les meves darreres paraules per dir-li que els que avui l'envoltem estariem encantats i honorats de seguir formant part de l'aventura que fa 25 anys va tenir l'encert de voler viure.

Gràcies per tot, senyor Vila Casas. I, sobretot, gràcies per tant!

*Assessora d'art del president de la Fundació Vila Casas